STEINSDALSFOSSEN

turistinfo/servicebygg – Nasjonale turistveger, Hardanger

JARMUND/VIGSNÆS ARKITEKTER

Foto: nispe@mac.com og Jiri Havran

Bygningene og muren mot riksvegen er i selvkomprimerende gjennomfarget grønn betong

Sett fra vest

Steinsdalsfossen oppstod i 1699 da elven endret løp. Med et fall på ca 50 meter er den langt fra Norges høyeste, men den er likevel en av de mest besøkte. Takket være en spesiell fjellformasjon kan man gå tørrskodd på baksiden av selve fossefallet. Dette er en heftig opplevelse, særlig i vårløsningen.

Det nye anlegget ved Steinsdalsfossen skal ikke bare by på en pause fra landeveien, men også en dramatisk naturopplevelse der arkitekturen lar deg oppleve landskapet på nye måter.

Jarmund Vigsnæs Arkitekter fikk i oppdrag å utvikle turistvegprosjektet Steinsdalsfossen. Oppgraderingen omfattet et servicebygg med toaletter og turistinformasjon, en romslig parkeringsplass samt en trygg gangsti opp til og inn under fossen, med utsiktspunkt.

Organisering

Tomten for servicebygg og parkering ligger tvers overfor fossen på motsatt side av elven, inntil en sving i den trafikerte turistvegen. Anlegget er integrert i landskapet og forbinder parkering og turistfasiliteter med fossen, samtidig som det dirigerer oppmerksomheten mot fossefallet og skjermer mot veien.

En støpt mur håndterer nivåforskjellen mellom veien og parkeringsplassen.

Adresse:	Steinsdalsfossen ved Norheimsund, Kvam kommune, Hardanger
Tiltakshaver:	Statens vegvesen, Turistvegprosjektet
Arkitekt:	Jarmund/Vigsnæs AS Arkitekter MNAL
Landskapsark.:	Grindaker AS
Lysdesigner:	Lysstoff AS
RIB:	Multiconsult AS Bergen
Byggeledelse:	Sweco AS
Entreprenør:	GBS Entreprenør AS (byggetrinn 1: turistinformasjon/toaletter og parkering) Hardanger Maskin AS (byggetrinn 2: fossesti med utsiktspunkt)
Leverandør:	betong: Hardanger Betong AS
Areal:	ca. 110 m² (turistinformasjon og toaletter)
Byggekostnad:	43,5 mill. kr. Utbyggingen er et spleiselag mellom Statens vegvesen, Hordaland fylkeskommune, Hardangerrådet og Kvam kommune
Ferdigstilt:	2014 – offisiell åpning 21. juni
Konstruksjon:	Plasstøpt betong
Overflater:	Servicebygningen er i gjennomfarget grønn, selvkomprimerende betong (SKB). Det er brukt grå sement m/ Chromoksyd grønn GN fra Ferronor. Plateforskaling. Gangarealer er i børstet grå betong med striper i cortenstål

Jarmund / Vigsnæs AS Arkitekter MNAL ble etablert i 1995 og har i dag 20 ansatte. Kontoret har tre partnere: Einar Jarmund, Håkon Vigsnæs og Alessandra Kosberg.

Arkitektkontoret har vært involvert i offentlige institusjonsbygg, arbeid for private eiendoms-utviklere samt en rekke private oppdragsgivere i mindre skala. Kontoret tegner og bygger markante bygg. Dette skjer ofte i nær kontakt med naturen og da gjerne på svært værutsatte plasser. Andre prosjekter har løst komplekse antikvariske eller urbane problemstillinger. Kontoret utforsker moderne muligheter med sensuelle og taktile virkemidler, i søken etter den riktige karakteren for sted og formål.

www.jva.no

FOSS
UTSIKTSPUNKT
STI
SKILTING TIL FOSSEN
TURISTINFORMASJON OG PARKERING
N
10 m

TURISTINFORMASJON

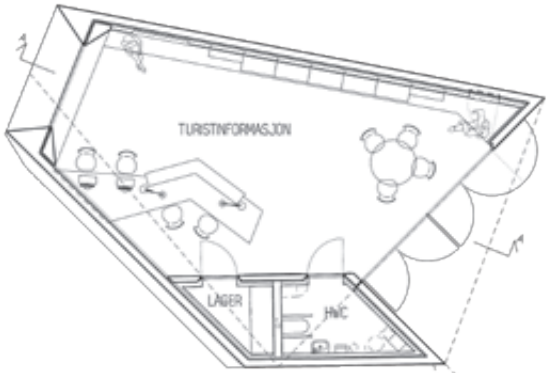
TURISTINFORMASJON
LAGER
HWC

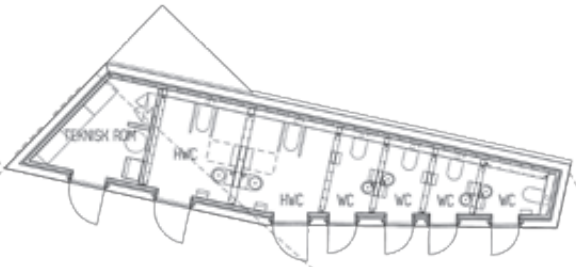
SERVISH ROM
HWC
HWC
WC
WC
WC
WC

N
1 m

Sett fra sydvest

Denne muren utgjør ryggraden i anlegget og følger veiens kurve på den ene siden, mens den gir ryggdekning for bygningene på den andre siden via overdekkede uteområder. De to bygningsvolumene vrir seg gradvis vekk fra muren og leder oppmerksomheten hen mot fossen, mens de gjenspeiler veiens kurve og den statiske utsikten mot fossen.

Denne vridningen gjør også at turistinformasjonen innvendig blir konsentrert mot en innrammet utsikt mot fossefallet gjennom et stort vindu. Utendørs skaper vridningen en portal mellom parkeringsplassen og den gressklædde rampen som leder turistene mot fossen, samtidig som at utsikten fra resten av området konsentreres i samme retning.

Gangarealer i børstet grå betong innrammet av striper i cortenstål

Materialer

Hele anlegget er i plasstøpt, selvkomprimerende betong. Dermed kunne vi modellere bygningene slik at det ikke blir skiller mellom vegger og tak, men én sammenhengende form.

Betongen ble tilsatt et pigment, kromdioksid, som ga den en grønn, metallisk farge som gjenspeiler fargen på elvevannet i vårløsningen Forskalingen var laget av grov plank for å gi bygningene en røft og ensartet overflate utvendig. Vegger og himlinger inn mot overdekkede områder har en helt annerledes, glatt overflate.

Gangarealene rundt bygningene og stien som leder til og bak fossen er laget av børstet grå betong innrammet av og underdelt av striper i cortenstål.